

onderwerp **Aaltense Goor**

aan **gemeente Aalten, LTO Noord, provincie Gelderland,
Staatsbosbeheer, Waterschap Rijn en IJssel**

contact-
persoon **Jaap Dirkmaat
024 – 684 22 94**

onze
referentie **AG160216**

cc **Landschapsbeheer Gelderland, ministerie van
Economische Zaken, Tweede Kamercommissie EZ,
Tweede Kamercommissie I&M, Vereniging
Natuurmonumenten, de 12 provinciale landschappen**

datum **woensdag 17 februari 2016**

Het is met groeiende zorg dat wij de ontwikkelingen rond het staatsnatuureservaat het Aaltense Goor volgen. Met name de voorgenomen grondruil herbergt bewust of onbewust een precedentwerking in zich die nationale gevolgen zal hebben. Voor het eerst wordt zonder groot openbaar belang en zonder na te gaan of elders alternatieve locaties voor handen zijn, 35 tot 45 hectare onttrokken aan een natuureservaat. Hierdoor worden de daar aanwezige erfgoedwaarden, welke hier middels decennialang beheer zijn ontwikkeld, op het spel gezet. Door ruilverkaveling moeten deze hectares geschikt gemaakt worden voor landbouwkundig gebruik. In ruil hiervoor wordt beoogd om twee gebieden, met landbouwpercelen van vergelijkbaar formaat, in te zetten voor ven-herstel en blauwgrasland.

Het Aaltense Goor is het enige coulisselandschap dat tijdens de in de jaren 80 uitgevoerde ruilverkaveling gespaard is gebleven (zie onderstaande kaarten) en tot behoud is overgedragen aan Staatsbosbeheer. Na de opoffering van het Elper Stroomdal in Drenthe aan de wildernisnatuur, betreft het Aaltense Goor het enige elzenhagenlandschap in eigendom van de Staat.

Het Aaltense Goor, dat in een reservaat is veiliggesteld, is gespaard in de ruilverkaveling omdat in de ruime omgeving het landschappelijk patroon geheel verwoest werd. Het gespaarde gebied is gekocht en sedertdien beheerd met belastinggeld. Het herbergt naast unieke cultuurhistorische waarden ook een hoge soortenrijkdom waaronder tal van nationaal en internationaal beschermde soorten. Het is een landschapsmonument van allure.

Een in het noordelijk deel aanwezige stuw is door onbekenden in het voorjaar van 2015 vernield waardoor het waterpeil ter plaatse, in korte tijd met meer dan een halve meter afnam. Het hoeft geen betoog dat dit van kwalijke invloed is op de aanwezige dotterbloemhooidanden. Het betreft hier nu juist de percelen die aan het reservaat onttrokken dreigen te worden.

In afwachting van een subsidiebeschikking door de Provincie Gelderland voor herstel van deze stuw, duurt deze situatie tot op heden voort. Dit is een kwalijke zaak omdat iedere dag uitstel van het herstel van de stuw de toch al kwetsbare natuurwaarden in dit gebied verder onder druk zet, met alle gevolgen van dien voor de in het reservaat aanwezige bedreigde en beschermde soorten. En dat in een hoogwaardig natuurgebied dat deel uitmaakt van het robuuste natuurnetwerk.

Aan de voorgenomen grondruil liggen de volgende argumenten ten grondslag. Het Aaltense Goor verdroogd als gevolg van aanpassingen in de waterhuishouding. Dit is ten tijde van de

ruilverkaveling gedaan om peilverlaging voor de landbouw te realiseren.

Daarnaast is er in de regio behoefte aan waterberging. Dit om piekafvoeren te dempen die schade kunnen berokkenen aan landbouwkundige gebruikers.

Zowel het probleem van de verdroging als de te grote piekafvoeren zijn vooral het gevolg van ingrijpende wijzigingen in het natuurlijke watersysteem uit de tijd van de ouderwetse, niets ontziende ruilverkaveling.

In dit licht bezien vinden wij het te bizar voor woorden dat overheid en landbouwsector nu een claim willen leggen op een bestaand natuurgebied om waterhuishoudkundige problemen op te lossen die ze zelf hebben veroorzaakt.

Zondermeer kunnen we stellen dat het verdwenen, zeer rijke landschap en de aanpassingen in de natuurlijke waterhuishouding hebben geleid tot de bedreiging en verdwijning van talloze plant- en diersoorten. Wij vinden dan ook dat aan het oorspronkelijke reservaatgebied, het beetje natuur dat ons hier nog rest, niet verder getornd mag worden. Uitrust met nieuwe natuur op voormalige landbouwgrond is voor ons daarom onbespreekbaar. Wij vinden dat de betrokken instanties de oplossingen voor de waterhuishoudkundige problemen moet zoeken op landbouwgrond buiten het natuurgebied. Daarbij dient versterking van het bestaande natuurgebied en de daar aanwezige natuurwaarden voorop te staan. Natuur en landschap hebben immers genoeg geleden, want:

De laatste reddingpoging om iets van natuur in Nederland overeind te houden werd door oud landbouwminister Gerrit Braks in 1990 als overheidsplan gepresenteerd. Er was toen bij de Planologische Kernbeslissing sprake van een Netto en een Bruto EHS omzoomd met 450.000 hectare verweven landbouw met blauwgroene dooradering! Om dit netwerk van samenhangende natuur op zwakke plekken te realiseren waren 200 ecologische verbindingzones voorzien!

Uiteindelijk:

- is de 450.000 hectare verweven landbouw met blauwgroene dooradering niet gerealiseerd;
- zijn de ecologische verbindingzones teruggebracht van 200 naar 7;
- is de bruto EHS van de kaart verdwenen;
- is de netto EHS herijkt wat neerkomt op het schrappen van alle nog te realiseren verbindingzones en een kwart van de nog noodzakelijke nieuwe natuur.

Het huidige natuurnetwerk rammelt dus al aan alle kanten en staat desondanks aan de vooravond van verdere afbraak en gemarchandeer. In de wandelgangen wordt gesproken over in- en uitdeuken van de EHS. Dit natuurgebied heeft de twijfelachtige eer om als pilot te dienen. Als we niet oppassen dan kan straks ieder natuurgebied worden uitgeruild tegen nieuwe natuur om verdere schaalvergroting in de landbouw, bouw van woningen of bedrijfsterreinen, wegeaanleg of wat voor andere ruimtelijke uitrustwensen dan ook mogelijk te maken. Een ruilverkaveling 2.0 ligt op de loer!

Gelet op het voorgaande spreken de ondertekenaars:

- Vereniging Nederland Cultuurlandschap
- Bomenstichting Achterhoek
- Stichting Achterhoek weer Mooi
- Stichting Das & Boom
- Stichting Natuur en Milieu Aalten
- Stichting Milieuwerkgroep Oude IJsselstreek

zich uit tegen ieder plan dat leidt tot een aantasting van het bestaande reservaatgebied 'Het Aaltense Goor'. De grenzen van het huidige reservaatgebied moeten gerespecteerd worden. Oplossingen voor de waterhuishoudkundige problemen kunnen alleen gezocht worden op landbouwgrond buiten het natuurgebied waarbij versterking van het bestaande natuurgebied en de daar aanwezige natuurwaarden voorop moet staan.

Met vriendelijke groet,

Jaap Dirkmaat

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap,
mede namens:

Bomenstichting Achterhoek

Stichting Achterhoek weer Mooi

Stichting Das en Boom

Stichting Milieuwerkgroep Oude IJsselstreek

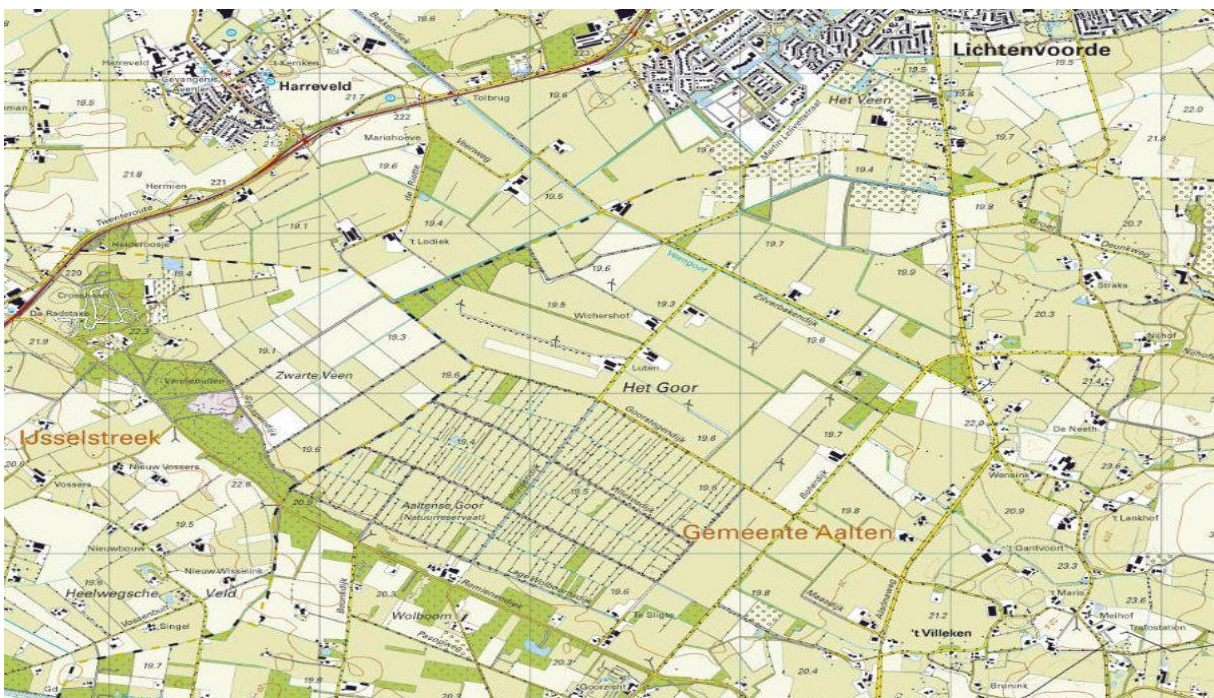
Stichting Natuur en Milieu Aalten

Onze organisaties zich in principiële zin uiten en blijven uiten tegen deze plannen en de middelen ons rechtens gegeven niet schuwen.

Aaltense Goor anno 1925

Aaltense Goor anno 2015